

ת"פ 24538/05/12 - מדינת ישראל נגד יחזקאל נחום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 24538-05-12 מדינת ישראל נ' נחום

בפני
בעניין: כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עפרה אורנשטין

המאשימה

נגד

יחזקאל נחום
ע"י ב"כ עו"ד עידו ואראס

הנאשם

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשם הורשע לפניי, על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום (המתוקן בשנית), בעבירות בהן הואשם בכתב האישום, דהיינו:

(א) שימוש במקרקעין ללא היתר ובסטייה מתוכנית מתאר בקרקע חקלאית - עבירה לפי הוראות סעיפים 204(א) ו-208(ג), (3) ו-(7) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן - חוק התכנון והבניה).

(ב) ניהול עסק ללא רישיון - עבירה לפי הוראות סעיפים 4 ו-14 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, ועבירה על פריט 8.6 א' ופריט 10.14 ה' בצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשנ"ה-1995.

2. על פי האמור בעובדות כתב האישום, בתקופה הרלוואנטית - החל בחודש אוקטובר 2007 ואילך - היה הנאשם בעלים ומחזיק במקרקעין ששטחם כ-613 מ"ר בדרך השבעה מס' 3 באזור, על כביש מס' 44, הידועים כחלקה 70 בגוש 6027. בנוסף החזיק הנאשם בפועל, בלא שניתנה לו זכות כדין, בחלק מחלקה 50 בגוש הנ"ל, הצמודה לחלקה 70, ששטחה 17,467 מ"ר. חלקה זו נמצאת בבעלות רשות הפיתוח ומיועדת לשימוש של בית הספר החלקי מקווה ישראל לפי חוק בית הספר החקלאי מקווה ישראל, תשל"ו-1976. כמו כן החזיק הנאשם בפועל, בלא שניתנה לו זכות כדין, בחלק מחלקה 96, הצמודה לחלקה 70, ששטחה 4,900 מ"ר הנמצאת בבעלות יעקב ואסף רוזנרקנץ, ובחלק קטן מחלקה 98 ששטחה 1,751 מ"ר הנמצאת מזרחית לחלקה 70 ובבעלות מדינת ישראל (להלן ביחד - המקרקעין).

3. המקרקעין הינם שטח גלילי המצוי במרחב התכנון של הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה במחוז תל-אביב. על פי תכנית בת תוקף החלה על המקרקעין, תמ"מ 3/5 פארק איילון, ייעודם של המקרקעין הינו לשטח ציבורי פתוח אינטנסיבי, המיועד לעיבוד חקלאי ושימושים נוספים. על פי תכנית מתאר מנדטורית בנפת לוד מס' R6, הכפופה לתמ"מ 3/5 הנ"ל, ייעוד המקרקעין הינו אזור פתוח. המקרקעין הוכרזו כקרקע חקלאית מתוקף סמכותה של הוועדה לשמירה על קרקע חקלאית ושטחים פתוחים על פי הוראות סעיף 5 לתוספת לחוק התכנון והבניה.

4. בתקופה הרלוואנטית לכתב האישום עשה הנאשם שימוש במקרקעין, ללא היתר כדון, כשהשימוש טעון היתר לפי החוק, ובסטייה מתכנית מתאר בקרקע חקלאית, וכן ניהל עסק ללא רישיון, כדלקמן:

(א) בין יום 18.10.07 ועד ליום 22.11.07 עשה הנאשם שימוש במקרקעין לאחסנה, קנייה ומכירה של ברזל.

(ב) מיום 11.11.08 ועד ליום 22.3.09 לפחות ניהל הנאשם במקרקעין עסק של מכירה, קנייה והחלפה של טרקטורים, מלגזות, גנרטורים וערכות תאורה. לצורך ניהול העסק, החזיק הנאשם ואחסן במקרקעין מספר רב של כלים מהסוג האמור. כמו כן השתמש הנאשם במבנה הממוקם בחלקות 50 ו-96 והצמוד לחלקה 70 מצפון, לצורך משרד.

(ג) ממועד סמוך לאחר חודש מרץ 2009 ואילך עשה הנאשם שימוש במקרקעין לאחסנה ומכירה של ברזל. במעשיו אלה עשה הנאשם שימוש חורג במקרקעין ללא היתר כדון, כשהשימוש טעון היתר לפי החוק ובסטייה מתכנית מתאר בקרקע חקלאית.

(ד) אחסנה ששטחה עולה על 50 מ"ר, מכירה השכרה ותיווך של כלי רכב, ואחזקת מתכת וגרוטאות מתכת הינם עסק טעון רישיון. מיום 11.11.08 ניהל הנאשם עסק בלי שיש בידיו רישיון עסק או היתר זמני כדון.

(ה) הנאשם ממשיך לעשות שימוש חורג במקרקעין.

5. בתחילת הדרך כפר הנאשם בעובדות כתב האישום. ואולם, לאחר מכן, לאחר שכבר החלה שמיעת הראיות ונשמעו מספר עדי תביעה, הגיעו הצדדים להסדר טיעון דיוני, אשר במסגרתו הוגש כתב האישום המתוקן בשנית. הנאשם חזר בו מכפירתו, באישור בית המשפט, הודה בעובדות כתב האישום שתוקן כאמור, והורשע על יסוד הודאתו בעובדות אלה בעבירות שבהן הוא הואשם.

6. עוד יש לציין כי הצדדים הגיעו גם להסכמות חלקיות לעניין העונש, בכך שעתרו לכך כי יוצא נגד הנאשם צו הפסקת שימוש, וכן צו פינוי למבנה מושא כתב האישום (מכולה המשמשת משרד), שניהם דחויים עד ליום 1.12.15; כאשר ככל שהנאשם לא יעמוד בצווים הוועדה המחוזית תוסמך לפנות את המכולה מטעמו ועל חשבוננו (ר' בפרוטוקול, עמ' 17).

ב. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

7. ב"כ המאשימה לא הגישה ראיות לעונש, הגם שהפנתה לתצלומים שהוגשו במסגרת הראיות שנשמעו על מנת להצביע על היקף עסקו של הנאשם ואופי השטח המדובר. לשיטתה, התנהלות הנאשם הינה חמורה, בשל התקופה הממושכת בה ניהל הנאשם את עסקו, בידועין, שלא כדון, כשהוא

ממשיך ומנהל את העסק. יתר על כן, מדובר במקרקעין המצויים באזור חקלאי באופיו, והשימוש שאותו מבצע הנאשם במקרקעין אף יוצר מפגע נוסף בדמות כיעור נופי משמעותי.

8. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה, במיוחד, את פסקי הדין שניתנו בעניין שני שכניו של הנאשם:

(א) ישעיהו זלצר - אשר הורשע בגין החזקת מתחם גדול יותר (בשטח של 5 דונמים), בו החזיק כמויות מתכת גדולות, וכן באי קיום צווים שיפוטיים, כך שעניינו חמור יותר מעניינו של הנאשם דנא. יחד עם זאת, באותו המקרה נקבע מתחם עונש הולם בין קנס בסך של 200,000 ₪ לבין קנס בסך של 450,000 ₪, ונגזר על מר זלצר קנס בסך של 300,000 ₪ (ר' עפ"א (מחוזי ת"א) 18733-03-14, 25714-03-14 **מדינת ישראל נ' זלצר** (2014)).

(ב) יעקב רוזנקרנץ - אשר הורשע בגין החזקת מכולות עם בדים, לצרכי מסחר. חלק מהשטח השכיר מר רוזנקרנץ לעמותת "חבר", העוסקת בהצלת כלבים נטושים, אשר אף היא ומנהלתה הורשעו באותו עניין. על מר רוזנקרנץ הושת קנס מקל יחסית, בסך של 120,000 ₪, אך זאת בנסיבות המיוחדות דשם ועקב הסכמת המאשימה להקל עם העמותה ומנהלתה נוכח העובדה שמדובר בעמותה הפועלת שלא למטרות רווח ולמטרה חברתית ראויה וטובה (ר' גם ת.פ. 24546-05-12 **מדינת ישראל נ' רוזנקרנץ** (2013)).

9. על רקע זה עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם שהינו מחצית מהמתחם שנקבע בעניין זלצר, דהיינו מתחם עונש שבין קנס בסך של 100,000 ₪ לבין קנס בסך של 225,000 ₪, ולגזור על הנאשם קנס בסך של 150,000 ₪. עוד עתרה ב"כ המאשימה להשתת התחייבות להימנע מעבירה וכן צווים דחויים, בהתאם להסכמות הצדדים.

10. ב"כ הנאשם, מצידו, עתר להקל עם הנאשם. ב"כ הנאשם הדגיש את התיקונים שנערכו בכתב האישום, אשר, מחד גיסא, מלמדים על כך שהיתה הצדקה לכפירת הנאשם בעובדות כתב האישום המקורי. מאידך גיסא, משתוקן כתב האישום ועובדותיו הועמדו על דיוקן, הודה בהן הנאשם מיד, למעשה בהזדמנות הראשונה שניתנה לו, ונטל אחריות על מעשיו.

11. ב"כ הנאשם הגיש מספר מוצגים: תעודה רפואית אודות מצבו הרפואי הקשה של הנאשם, הסובל למרבה הצער מתחלואה חמורה בליבו ואף הושתל בגופו קוצב לב (ר' ס/1), וכן מסמכים המלמדים על כך שהנאשם קיבל היתר לבניית הגדר שבמקרקעין (ר' ס/2 וס/3).

12. לשיטת ב"כ הנאשם, מתחם העונש ההולם לו עתרה ב"כ המאשימה הינו מחמיר מדי, הן ביחס לענישה שהושתה על שכניו של הנאשם - שלטענת ההגנה ענינים חמור מעניינו - והן ביחס לפסיקה בכלל; ובהקשר אחרון זה הגיש ב"כ הנאשם מספר פסקי דין שניתנו בבתי משפט במחוז המרכז. לגישת ב"כ הנאשם, מתחם העונש ההולם במקרה דנא, על נסיבותיו המיוחדות, צריך להיות בין קנס בסך של 50,000 ₪ לבין קנס בסך של 150,000 ₪, כאשר מיקומו של הנאשם בתוך המתחם צריך להיות ברף התחתון.

13. הנאשם, בדברו האחרון לעונש, סיפר כי הוא יליד שנת 1948, אב לילדים וסב לנכדים, אשר בדי עמל הצליח לרכוש את המקרקעין. עוד ציין הנאשם את מצבו הרפואי הקשה והוסיף וטען "אין לי הרבה כסף לשים פה" (ר' בפרוטוקול, עמ' 23 שורה 4).

קביעת מתחם העונש ההולם:

ג.

14. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לעבירות שבביצוען הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל כאמור בהוראות סעיף 40ג לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - הוא עקרון ההלימה - תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, כמפורט בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין.
15. במקרה דנא ב"כ המאשימה עתרה לעונש עיקרי של קנס. ממילא על מתחם העונש ההולם להתייחס לעונש זה בלבד, שהרי אין בית המשפט שם עצמו קטיגור. באשר לעבירות דנא, הרי שמדובר בעבירות חמורות, משום שמדובר בעבירות ש"שכרן בצידן" במובן זה שמי שמבצע אותן עשוי להרוויח כסף רב מכך. יתר על כן, במקרה הספציפי דנא מדובר בשטח גדול יחסית, באזור מרכזי בארץ, ושימוש בו לצרכי ניהול עסק ללא רישיון עשוי להניב רווחים עצומים.
16. אכן, על פי הוראות סעיף 40ח לחוק העונשין, כאשר מתחם העונש ההולם כולל קנס, על בית המשפט להתחשב, בין השאר, במצבו הכלכלי של הנאשם; והנאשם טען לפניי כי מצבו הכלכלי אינו שפיר. ואולם, הנאשם לא הציג לפניי ראיות כלשהן בדבר מצבו הכלכלי הנטען, ובנסיבות אלה אין באמירתו הכללית כדי לסתור את ההנחה כי מדובר בעבירות שמעצם טיבן טמון בצידן רווח כלכלי רב ועל כן יש להשית בגין ביצוען קנסות כספיים כבדים.
17. יחד עם זאת, יש להתחשב במקרה דנא בעיקרון אחידות הענישה, שהינו עיקרון יסוד בענישה בכלל ובמקרים בהם מואשמים מספר נאשמים בגין מסכת עובדתית דומה בפרט. גם בהנחה שדינו של השכן מר רוזנקרנץ נגזר באופן מקל-יחסית בשל ההסכמות אליהן הגיעה המאשימה עם העמותה ומנהלתה - על רקע פעילותה הברוכה של העמותה - יש בכך כדי להקרין על עניינו של הנאשם שלפניי, בדיוק כפי שהיה בכך כדי להקרין על עניינו של מר רוזנקרנץ עצמו.
18. אשר על כן ובהתחשב בשיקולים הרלוואנטיים אני קובע את מתחם העונש ההולם, במקרה דנא, בין קנס בסך של ₪ 100,000 לבין קנס בסך של ₪ 200,000.

גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

ד.

19. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה - למעט במקרים יוצאי דופן, בהם הוא רשאי לחרוג מכך, שאין עניינם לכאן - תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בהוראות סעיף 40יא לחוק העונשין.
20. באשר לנאשם שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו הם כלהלן:

עברו הפלילי של הנאשם - לנאשם אין עבר פלילי כלשהו. מדובר בנסיבה מהותית לקולה, בפרט נוכח גילו הלא צעיר של הנאשם, שכן יש בה כדי ללמד שעסקינן באדם נורמטיבי, אשר מעולם לא הסתבר בביצוען של עבירות פליליות.

הודאה ונטילת אחריות - הנאשם הודה בעובדות כתב האישום. הגם שההודאה נעשתה רק לאחר תחילת שמיעת פרשת התביעה, יש בה משום נסיבה מהותית לקולת העונש, בבחינת "**מוֹדָה וְעוֹבֵב**"

יָרָחָם (משלי, פרק כ"ח פסוק י"ג. ר' גם בהוראות סעיף 40א(6) רישא לחוק העונשין).

יחד עם זאת יש לציין כאן כי, בדברו האחרון לעונש של הנאשם, לא באה לידי ביטוי נטילת אחריות, להבדיל מהודאה; ועל כן ספק הוא אם הנאשם דנא אמנם "עוזב", בנוסף ל"מודה".

נתוני האישיים של הנאשם ונסיבות חייו - הנאשם הינו יליד שנת 1948, אב לילדים וסב לנכדים, הסובל מתחלואת לב. אין ספק כי ענישה כלכלית תפגע בו, אם כי בהיעדר אינדיקציה למצבו הכלכלי לא ניתן לומר כי הפגיעה תהא חריגה בחומרתה.

21. שקלולם של כל השיקולים הרלוואנטיים הנ"ל מביא למסקנה כי יש לגזור את דינו של הנאשם במחצית התחתונה של מתחם העונש ההולם, ובאופן ספציפי לקנס בסך של 120,000 ₪.

ה. סוף דבר:

22. אשר על כן ולאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) קנס בסך של 120,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם בשנים עשר תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.10.15 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. היה והנאשם לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

(ב) התחייבות להימנע במשך שלוש שנים מיום 1.12.15 מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם, על סך של 120,000 ₪, או 60 ימי מאסר תמורתם. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות כאמור תוך 7 ימים מהיום, הוא ייאסר לתקופה של חודש ימים.

(ג) ניתן בזה צו לפיו על הנאשם להרוס או לפנות מהמקרקעין את הבנייה מושא כתב האישום (מכולה המשמשת משרד).

(ד) ניתן בזה צו לפיו הנאשם לא ינהל בחצרים נשוא כתב האישום עסק טעון רישוי או היתר זמני כדין ולא יעביר לאחר את הבעלות או החזקה בעסק, אלא אם כן בידי אותו אדם רישיון או היתר זמני כדין לניהול עסק זה.

(ה) הצווים המפורטים בסעיפים קטנים (ג) ו-(ד) דלעיל ייכנסו לתוקף ביום 1.12.15. הצווים יפקעו אם וכאשר יתקבלו רישיון עסק או היתר בנייה כדין.

(ו) הצווים הנ"ל יירשמו במרשם המקרקעין. ככל שהנאשם לא ימלא את האמור בצו שניתן בסעיף-קטן (ג) דלעיל, ועד ליום 1.12.15 לא יהרוס או יפנה את המכולה, הוועדה המחוזית תוכל לעשות זאת בעצמה, מטעמו של הנאשם ועל חשבונו.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ' סיוון תשע"ה, 07 יוני 2015, במעמד הצדדים.

